

मराठी - ३ (भाषा आणि भाषाभ्यास)

प्रश्न १. (१) हॉकेट यांनी सांगितलेल्या मानवी भाषेच्या लक्षणांचा आढावा घ्या.

किंवा

(२) मानवी भाषेचे लक्षण लिहा.

प्रश्न २. (१) भाषेची विविध कार्ये सांगून त्यांचा थोडक्यात आढावा स्पष्ट करा.

किंवा

(२) भाषेच्या विविध व्याख्या सांगून भाषेची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. (१) रोमान ग्राकोबसन यांनी सांगितलेले भाषेचे मूलघटक आणि भाषेची कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न ४. (१) भाषा हे मानवाचे सांस्कृतिक संचित आहे, या विधानाचा परामर्श घ्या.

प्रश्न ५. (१) भाषा, समाज आणि संस्कृती यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

(२) संस्कृती म्हणजे काय ते स्पष्ट करून भाषा आणि संस्कृती यांचा परस्पर संबंध लिहा.

प्रश्न ६. (१) भाषेच्या विकासाची संकल्पना स्पष्ट करून भाषेच्या विकासाचे टप्पे सविस्तर लिहा.

किंवा

(२) भाषेच्या विकासाची संकल्पना स्पष्ट करून भाषिक न्हासाची कारणे लिहा.

प्रश्न ७. बोली म्हणजे काय ते सांगून मराठी बोलीचा थोडक्यात परिचय करून द्या.

प्रश्न ८. बोलीच्या अभ्यासाचे स्वरूप स्पष्ट करून बोलीच्या अभ्यासाची गरज व महत्त्व पटवून द्या.

→ P.T.O.

प्रश्न ९. टिपा लिहा

- (१) भाषेच्या संकल्पना किंवा व्याख्या
- (२) मानवी आणि मानवेतरांचे संप्रेषण
- (३) भाषेची विविध कार्ये
- (४) रोमान याकोबसन यांनी सांगितलेले मूलघटक
- (५) भाषा आणि समाजभाषाविज्ञान
- (६) भाषिक, सांस्कृतिक परस्पर विविधता संबंध
- (७) सपीर ओफ भाषिक सापेक्षता वादाचा सिद्धान्त
- (८) जागतिकीकरण आणि भाषा
- (९) भाषिक न्हासाची कारणे
- (१०) भाषा नियोजन
- (११) कोकणी बोलीचे वैशिष्ट्ये.

—*—